

Ajankohtaista
elinikäisestä
ohjauksesta, nro
28, helmikuu
2024

Sisällysluettelo

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 28, helmikuu 2024

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 28, helmikuu 2024

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIIN!

Katsaus ELO-foorumin syyskauteen 2023

Katsaus ELO-foorumin syyskauteen 2023

Tietoa tulevaisuuden työelämän osaamistarpeista Osaamistarvekompassista

Osaamistarvekompassi kokoaa yhteen tietoa tulevaisuuden työelämän osaamistarpeista

Opinto-ohjauksen uusia muotoja koskeva arviointi

Ohjausvastuut ja opinto-ohjaus kaikkien oppijoiden oikeutena: nostoja Karvin opinto-ohjauksen arvioinnista

Ohjausvastuut ja oppijoiden oikeus saada ohjausta

Henkilöstö tavoitettavissa, mutta yksilöllisen ohjauksen saamisessa oppijan vastuu korostuu

Moniammatillisen ohjausyhteistyön toimivuus keskeistä yksilöllisessä ohjauksessa

Karvin opinto-ohjauksen arvioinnin tuloksia lisää vuoden 2024 aikana

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset on julkaistu

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset on julkaistu

Aktuellt om utbildningen för svenskspråkiga studiehandedare

Aktuellt om utbildningen för svenskspråkiga studiehandedare

ELOLIV2023: Mitä kuuluu ohjaukselle?

ELOLIV-tapahtumassa kysyttiin mitä ohjaukselle kuuluu

Väitös: Monimenetelmällinen tutkimus Ohjaamoista

Väitös: Monimenetelmällinen tutkimus Ohjaamoista

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta, nro 28, helmikuu 2024

TERVETULOA ELINIKÄISEN OHJAUKSEN AJANKOHTAISKATSAUKSEN PARIIN!

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

Tämänkertaisessa ELO-ajankohtaiskatsauksessa luodaan katsaus ELO-foorumin syyskauteen 2023 sekä saadaan tietoa uudesta asiantuntijoille suunnatusta Osaamistarvekompassi -palvelusta ja Karvin toteuttamasta opinto-ohjauksen uusien muotojen arvioinnista. Lisäksi kerrotaan loppuvuodesta julkaistusta esityksestä ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksiksi ja saadaan raportti ELOLIV2023-tapahtumasta.

Åbo Akademiassa käynnistyvät jälleen erilliset opinto-ohjaajan opinnot ruotsiksi ja OKM:n harkinnanvaraisen tuen ansiosta opiskelupaikkoja voidaan tarjota suunniteltua useammalle opiskelijalla. Esittelyssä on myös tuore väitöstutkimus ohjauksen monialaisesta yhteistyöstä Ohjaamoissa.

- [Katsaus ELO-foorumin syyskauteen 2023](#)
- [Tietoa tulevaisuuden työelämän osaamistarpeista Osaamistarvekompassista](#)
- [Opinto-ohjauksen uusia muotoja koskeva arviointi](#)
- [Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset on julkaistu](#)
- [Aktuellt om utbildningen för svenskspråkiga studiehandledare](#)
- [ELOLIV2023: Mitä kuuluu ohjaukselle?](#)
- [Väitös: Monimenetelmällinen tutkimus Ohjaamoista](#)

Seuraava ajankohtaiskatsaus ilmestyy toukokuussa.

Antoisia lukuhetkiä!

[Seuraava](#)

Katsaus ELO-foorumin syyskauteen 2023

ELO-foorumin kokous pidettiin 5.10.2023 perinteisenä läsnäolokokouksena Helsingissä. Puheenjohtajana toimi Teija Felt (TEM). Anna Toni (TEM) on palannut foorumin sihteeriksi ja työjaoston vetäjäksi. Foorumiin ja työjaostoon on myös saatu uusia jäseniä: mm. STM:stä Liisa Jokinen ja Uraohjaajat ja -valmentajat ry:stä Leea Kantelus. Kokouksessa kuultiin TEM:n, OKM:n ja STM:n katsaukset hallitusohjelman toimeenpanoon. Koulutuspuolen uudistukset herättivät jäsenistössä paljon keskustelua; huolta kannettiin jatkuvan oppimisen ja täydennys- ja jatkokoulutuksen mahdollisuuksista, usean eri hallitusohjelmakirjauksen yhteisvaikutuksena. Lisäksi kuntien ja uusien hyvinvointialueiden yhteistyötä ei pidetty kaikkialla täysin toimivana.

Kokouksessa kuultiin myös pidempi katsaus ohjausalan osaamiskuvauksiin liittyvästä työstä sekä lyhyempi

tilannekatsaus muista ohjausosaamisen RRF-hankkeista ja alkaneesta ELONTILA-hankkeesta. Vuoden 2024 aikana onkin tärkeä pohtia, miten RRF-hankkeiden laaja kirjo saadaan nivottua mielekkääksi kokonaisuudeksi ja osaksi pysyvää hallintojärjestelmää, jotta tuloksia voidaan hyödyntää mahdollisimman hyvin osana ELO-strategian toteutusta valtakunnallisesti, alueellisesti, paikallisesti ja yksittäisissä ohjaus- ja urasuunnittelutapahtumissa.

ELO-foorumi linjasi jo kesäkuun 2023 kokouksessaan, että ELO-strategiaa 2020-2023 tulee päivittää hallitusohjelman ja muiden muutosten mukaisesti – kuusi pääpainopistettä ja pitkän tähtäimen tavoitteet nähtiin kuitenkin edelleen pätevänä tuleville vuosille. ELO-työjaosto oli valmistellut ELO-foorumien lokakuun kokoukseen alustavan ehdotuksen painopisteiden alla olevien alatavoitteiden muokkauksesta. Niitä käsiteltiin työpajamuotoisesti, jolloin jokainen paikalla ollut jäsen pääsi antamaan oman panoksensa strategian päivitykseen. Pienryhmissä syntyi vilkasta keskustelua, ja strategian muokkauksen syötteeksi saatiin niin yleisempiä huomioita, tarkkoja muotoiluehdotuksia kuin filosofisempaakin pohdintaa.

Työjaosto muokkasi edelleen alatavoitteita työpajan huomioiden pohjalta, minkä jälkeen niistä keskusteltiin yhdessä alueellisten ELO-koordinaattoreiden ja opinto-ohjaajien kanssa loka-marraskuun vaihteessa. Muokatut alatavoitteet olivat ELO-foorumissa kirjallisessa käsittelyssä marraskuussa, ja ne hyväksyttiin joulukuun kokouksessa. Sekä työpajassa että alueilta kuultiin samaa viestiä; alatavoitteita oli tärkeä avata ja konkretisoida, jotta niistä voidaan mahdollisimman helposti ammentaa eri tasojen ohjauksen kehittämistyöhön. Tämä jää ELO-työjaostolle ja -foorumille pohdittavaksi alkaneen vuoden aikana, yhdessä strategian seurannan kehittämisen ja RRF-hankkeiden yhteen nivomisen kanssa.

Kirjoittaja:

Anna Toni, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
anna.toni@gov.fi

[Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 28, helmikuu 2024 | <https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro28>

Osaamistarvekompassi kokoaa yhteen tietoa tulevaisuuden työelämän osaamistarpeista

Jotpan [Osaamistarvekompassi.fi](#) on ennakoitiedon palvelu, joka tarjoaa asiantuntijatahoille koottua ja ajankohtaista tietoa työelämän tulevaisuudessa tarvitsemasta osaamisesta. Ohjaajat voivat hyödyntää palvelua asiakkaan mahdollisuuksien hahmottamisessa. Palvelu sopii erityisesti tilanteisiin, joissa on kyse työikäisen asiakkaan tarpeesta ylläpitää, kehittää tai uudistaa osaamistaan. Osaamistarvekompassin tavoitteena on myös tukea jatkuvan oppimisen uudistusta ja edistää urasuunnittelutaitoja kääntämällä huomion ammatti-identiteetistä osaamisidentiteettiin.

Osaamistarvekompassin sisällöissä on hyödynnetty lukuisia eri tietolähteitä, kuten Tilastokeskuksen dataa, ennakointi- ja rekisteriaineistoja, louhittua dataa, Koski-tietovarannon dataa sekä Opetushallituksen ennakoinnin analyysitietoja. Kirjoituksissa on käytetty myös muita lähteitä, jotka on mainittu teksteissä. Voit lukea lisää tietolähteistä Osaamistarvekompassin [Datalähteet-sivulla](#).

The screenshot shows the Osaamistarvekompassi website interface. At the top, there is a navigation menu with tabs for 'Etusivu', 'Analysit', 'Ammattialat', 'Osaamiset', and 'Tutkinnot'. Below the menu is a search bar labeled 'Artikkelit' with a search button 'HAE' and a 'Toiminnot' icon. Three article cards are displayed below the search bar:

- 4.12.2023** **Osaamistarvekompassin beta-versio julkaistu** (Tiedote)
Osaamistarvekompassista julkaistiin joulukuun alussa beta-versio. Tutustu sivuston sisältöihin ja anna palautetta!
- 7.12.2023** **Mitä on ennakoitietä**
Tukimateriaali antaa esimerkkejä ennakoitiedon hyödyntämisestä. Osa 1: ennakoitiedon lähteet ja erityisluonne
- 6.12.2023** **Osaamistarvekompassi ohjaus- ja neuvontatyössä**
Ennakoitietoa hyödyntävät perinteisesti päätöksentekijät ja valmistelijat. Osaamistarvekompassin tietoja voivat hyödyntää myös osaamispalveluiden kehittäjät sekä ohjaus- ja neuvontatyötä tekevät.

Ammattialojen ammatilliset erityisosaamiset perustuvat Opetushallituksen ennakkoinnin vuoden 2022 analyysiin työelämän osaamistarpeista. Analyysin lähteinä on käytetty esimerkiksi eurooppalaista taitojen, osaamisten ja ammattien luokitusta (ESCO), työpaikkailmoituksia, Työmarkkinatorin ammattikuvauksia, OEF-kauden 2017–2020 kvalifikaatioluokitusta, vuoden 2018 OEF osaamistarvekyselyitä ja niiden tausta-aineistoja sekä tekoälyn kielimalleihin perustuvaa osaamisen tunnistamista. Jatkossa osaamistarvetiedot päivittyvät vuosittain, ensimmäisen kerran keväällä 2024.

Palveluun ei ole koottu kaikkia mahdollisia osaamisia, vaan vain ne osaamiset, joille on käytetyn aineiston perusteella eniten kysyntää työelämässä. Esimerkiksi hyvin geneeriset osaamiset tai alojen niin sanotusti itsestäänselvyytenä pidetyt perusosaamiset eivät välttämättä näy Osaamistarvekompassissa ollenkaan. Aineistossa korostuvat erityisesti uudet ja nousevat osaamiset sekä sellaiset osaamiset, joiden tarjonta ei vastaa kysyntää.

Palvelu kehittyi vielä kevään 2024 aikana. Ohjaajia varten teemme tukimateriaalin ennakkointitiedon hyödyntämisestä ja kerromme esimerkkejä palvelun käytöstä. Myös materiaali kehittyi kevään 2024 aikana palvelun kehittyessä. Ensimmäinen osa — **Mitä on ennakkointitieto** — on jo julkaistu.

Palvelun rakentamiseen on saatu rahoitusta EU:n elpymisvälineestä (RRF).

Kirjoittajat:

Satu Meriluoto, Projektipäällikkö
satu.meriluoto@jotpa.fi

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Samuli Leveälahti, iKehittämispäällikkö
samuli.levealahti@jotpa.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaajien palautus](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 28, helmikuu 2024 | <https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro28>

Ohjausvastuut ja opinto-ohjaus kaikkien oppijoiden oikeutena: nostoja Karvin opinto-ohjauksen arvioinnista

Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä ohjauksen vahvistaminen tuli keskeiseksi tavoitteeksi eri koulutuksissa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) käynnisti syksyllä 2022 arvioinnin opinto-ohjauksen käytäntöihin jatkumona aina perusopetuksesta toisen asteen suorittamisen jälkeiseen opinto-ohjaukseen. Huomio arvioinnissa on oppivelvollisuuden laajentamisen mukanaan tuomissa opinto-ohjauksen uusissa muodoissa.

Nostamme tässä kirjoituksessa esiin arvioinnin ensimmäisiä tuloksia erityisesti ohjausvastuiden näkökulmasta. Tulokset pohjautuvat henkilöstön kyselytiedonkeruuseen (N = 1672) sekä oppilaiden ja opiskelijoiden ryhmähaastatteluihin (N = 149) yläkouluissa, ammatillisissa perustutkintokoulutuksissa, lukiokoulutuksessa sekä nivelvaihe- ja valmentavissa koulutuksissa.

Ohjausvastuut ja oppijoiden oikeus saada ohjausta

Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä ohjausvastuista ja niiden siirtymisestä säädettiin tarkemmin. Vastuu oppijoiden ohjauksesta on aina joko opetuksen tai koulutuksen järjestäjällä tai oppivelvollisen asuinkunnalla. Perusopetuslakiin kirjattiin oppilaan oikeudesta saada tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta, mikäli hän tarvitsee lisää tukea jatko-opintoihin suuntaamiseen. Toisella asteella kiinnitettiin huomiota muun muassa keskeyttämisuhan alaisten opiskelijoiden lisäohjaustarpeeseen.

Opinto-ohjaus nähdäänkin kaikkien oppijoiden oikeutena, jonka toteuttamisessa tulee huomioida oppijoiden yksilölliset tarpeet. Oppijoiden tukeminen omien kiinnostusten tunnistamisessa, opiskeluvalmiuksien ja elämässä

tarvittavien tietojen ja taitojen oppimisessa ja päätöksentekovalmiuksien kehittämisessä on keskeistä.

Henkilöstö tavoitettavissa, mutta yksilöllisen ohjauksen saamisessa oppijan vastuu korostuu

Karvin arvioinnissa oppilaat ja opiskelijat kokivat, että henkilöstö oli pääosin hyvin tavoitettavissa opinto-ohjauksen saamiseksi. Myös henkilöstö arvioi opinto-ohjauksen olevan saavutettavaa, mutta sen ei aina nähty vastaavan oppijoiden tarpeisiin. Tulosten mukaan erityisesti työelämään ja urasuunnitteluun liittyvään ohjaukseen tulisi kiinnittää huomiota kaikissa koulutuksissa.

Ammatillisessa koulutuksessa ja lukiossa opintojen ohjausta toteutti opinto-ohjaajan lisäksi merkittävässä määrin ryhmänohjaaja. Samoin valmentavien koulutusten henkilöstö näyttäytyi merkityksellisenä ohjaustahona. Kuitenkin jossain määrin ohjauksen saaminen näytti olevan oppijoiden omalla vastuulla: ohjausta sai, jos sen piiriin osasi hakeutua.

”Mä sanoisin, että jos sä oot sellainen tyyppi, joka ujostelee kysymistä, asioista ja sanomista omia vaikeita hetkiä, että mä en oikeasti tiedä, niin se on mun mielestä tosi vaikeaa saada sitä apua.”

Koulutuksissa olisikin tärkeää pohtia, kuinka yhdenvertaisesti yksilöllisiä ohjaustarpeita selvitetään.

Moniammatillisen ohjausyhteistyön toimivuus keskeistä yksilöllisessä ohjauksessa

Opinto-ohjausta toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä, jossa kaikilla henkilöstön jäsenillä on oma roolinsa. Arviointitulosten mukaan moniammatillinen yhteistyö nähtiin tärkeäksi osaksi esimerkiksi tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeiden tunnistusta ja keskeyttämishuonalaisten opiskelijoiden ohjausta toisella asteella.

Ohjausyhteistyön toteutuminen ohjaus- ja opetushenkilöstön välillä näytti toimivan melko hyvin. Kuitenkaan yhteistyö psykologipalvelujen kanssa ei kaikkialla toiminut, sillä eri koulutuksissa suuri osa vastaajista arvioi yhteistyön toimivuuden korkeintaan kohtalaiseksi. Vastauksissa tuotiin esiin myös psykologipalvelujen saatavuuden ongelmia.

Ohjaus on kokonaisuus, jossa jokaisella koulussa ja oppilaitoksissa työskentelevällä on mahdollisuus vaikuttaa nuoren tavoitteiden asettamiseen ja niiden toteuttamiseen. Mikäli esimerkiksi moniammatillisia palveluja ei ole riittävästi saatavilla, eniten tukea ja ohjausta tarvitsevat nuoret voivat kokea erilaisten valintojen tekemisen entistä vaikeammaksi. Koulutuksissa on tärkeää varmistaa moniammatillisen ohjauksen saatavuus osana opintojen tukemista, jotta nuori voi saada tukea myös ammatinvalintaan ja urasuunnitteluun. Näin valmius ottaa vastaan tulevaisuus haasteineen vahvistuu.

Karvin opinto-ohjauksen arvioinnin tuloksia lisää vuoden 2024 aikana

Arvioinnin ensimmäisistä tuloksista koskien opinto-ohjauksen kokonaisuuden toteutumista, hyviä käytänteitä ja kehittämistarpeita eri koulutuksissa raportoitiin laajemmin syksyllä 2023 (Jokio, Myllykoski-Laine, Nousiainen & Marjanen 2023). Arviointiaineistoa kerätään ja tietoa julkaistaan vielä kevään aikana, ja syksyllä 2024 julkaistaan arvioinnin loppuraportti, jossa esitetään arvioinnin aineistoihin pohjaavat kehittämissuosituksen.

Kirjoittajat:

Kati Jokio, arviointiasiantuntija, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

kati.jokio@karvi.fi

Siru Myllykoski-Laine, arviointiasiantuntija, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
siru.myllykoski-laine@karvi.fi

Lähde:

Jokio, K., Myllykoski-Laine, S., Nousiainen, S. & Marjanen, J. (2023). Opinto-ohjauksen toteutuminen – arviointituloksia oppivelvollisuusikäisten koulutuksista. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

<https://www.karvi.fi/fi/julkaisut/opinto-ohjauksen-toteutuminen-arviointituloksia-oppivelvollisuusikaisten-koulutuksista>

Lisätietoja:

Karvin opinto-ohjauksen arvioinnin hankesivut: <https://www.karvi.fi/fi/arvioinnit/ammattillinen-koulutus/teema-ja-jarjestelmaarvioinnit/opinto-ohjauksen-uusia-muotoja-koskeva-arviointi-ohja-2022-2024>

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 28, helmikuu 2024 | <https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro28>

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset on julkaistu

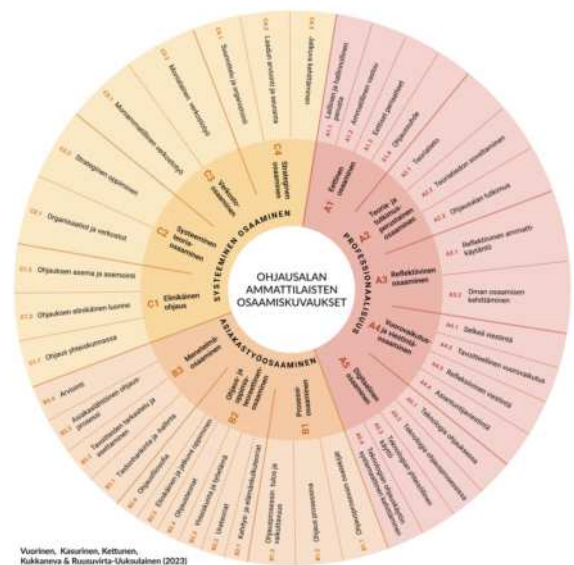
Koulutuksen tutkimuslaitoksen toteuttamassa [hankkeessa](#) on yhteiskehittämisprosessin tuloksena tuotettu [esitys](#) [valtakunnallisiksi ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksiksi](#).

Ohjausosaamisella tarkoitetaan niitä tietoja, taitoja, osaamista ja asenteita, joita elinikäisen ohjauksen eri tehtävissä tarvitaan. Ohjausosaamisen kansallinen kuvaaminen tuo näkyväksi ohjaukseen tarvittavaa ammattitaitoa monipuolisesti riippumatta siitä, missä kontekstissa ohjausta tarjotaan. Ohjausalan osaamiskuvaus on arvokas työkalu ohjausallalla työskenteleville. Se auttaa määrittelemään osaamisvaatimukset, parantamaan palveluja ja tukemaan ammattitaidon kehittämistä.

Kansallisten osaamiskuvausten kehittämistyön taustalla on kirjallisuuskatsaus, jossa tarkasteltiin kansainvälisiä ja kansallisia ohjaustyön osaamiskuvauksia, jotka ovat osoittautuneet merkitykselliseksi riippumatta kontekstista tai ohjauspalvelujen järjestämistavoista. Hankkeessa tarkasteltiin myös sitä, millaisia mahdollisia ohjausosaamisen kehitystrendejä on tunnistettavissa yhteiskunnan ja globaalien tilanteiden muutosten myötä.

Osaamiskuvausten lisäksi on laadittu osaamisen [arviointilomakkeet](#). Arviointilomakkeiden avulla ohjausalan ammattilaiset, tiimit, monialaiset verkostot ja organisaatiot voivat konkreettisesti arvioida omaa ohjausosaamistaan suhteessa laadittuihin osaamiskuvauksiin. Ammattilaiset voivat käyttää lomakkeita henkilökohtaiseen osaamisen itsearviointiin, joka auttaa heitä hahmottamaan vahvuuksiaan ja kehitystarpeitaan. Ryhmäarvioinnit voivat auttaa tunnistamaan ryhmän, tiimin tai verkoston vahvuuksia ja kehityskohteita. Organisaatiot voivat käyttää lomakkeita osana laajempaa strategista suunnitteluprosessia. Arviointilomakkeiden käyttö mahdollistaa myös osaamisen kehittämisen systemaattisen suunnittelun ja seurannan, jolloin osaamisen kehittämiseen voidaan kohdentaa juuri ne resurssit ja toimenpiteet, jotka ovat kulloinkin tarpeellisia.

Osaamiskuvausten yhteiskehittämisprosessiin osallistui useita satoja ohjausalan ammattilaisia ja asiantuntijoita eri koulutusasteilta, julkisista ja yksityisistä työ- ja elinkeinopalveluista, nuorisopalveluista, ohjausalan ammattilaisten

järjestöistä, opiskelijajärjestöistä, alan koulutusyksiköistä, ministeriöistä, aluehallinnosta ja julkishallinnon asiantuntijaelimistä. Osaamiskuvausten laatijat esittävätkin kaikille yhteiskehittämistyöpajoihin ja osaamiskuvausten kommentointiin osallistuneille lämpimät kiitokset tärkeästä panoksesta osaamiskuvausten kehittämiseen. Selvitys ja yhteiskehittämismalli on kuvattu tarkemmin [hankeraportissa](#).

Julkaisujen lisäksi hankkeessa tuotettiin kolme erilaista verkkotyövälinettä osaamiskuvausten käyttöön. [Verkkopohjaisen arviointityövälineen](#) avulla ohjausalan ammattilaiset, tiimit, verkostot ja organisaatiot voivat tarkastella omaa ohjausosaamistaan suhteessa Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvauksiin sekä asettaa osaamistavoitteita. Osaamiskuvauksiin on myös mahdollista tutustua sekä [interaktiivisen kuvion](#) avulla että selailemalla [klikattavaa verkkoversiota](#). Osaamiskuvaukset, arviointilomakkeet ja verkkotyövälineet ovat saatavilla [englanniksi](#) ja kevään aikana myös ruotsiksi.

Osaamiskuvausesitys on laadittu osana työ- ja elinkeinoministeriön ja ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) koordinoimaa valtakunnallista elinikäisen ohjauksen kehittämishankekokonaisuutta, jota rahoitetaan EU:n elpymis- ja palautumistukivälineellä.

Kirjoittajat:

Jaana Kettunen, Tutkimusprofessori, Koulutuksen tutkimuslaitos
jaana.h.kettunen@jyu.fi

Outi Ruusuvirta-Uuksulainen, projektipäällikkö, Koulutuksen tutkimuslaitos
outi.h.ruusuvirta@jyu.fi

Julkaisut:

Vuorinen, R., Kasurinen, H., Kettunen, J., Kukkaneva, E. & Ruusuvirta-Uuksulainen, O. (2023). Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset. Ehdotus kansalliseksi osaamiskehykkeksi. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9815-8>

Kettunen, J., Vuorinen, R., Kasurinen, H., Kukkaneva, E. & Ruusuvirta-Uuksulainen, O. (2023). Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset: arviointilomakkeet. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9818-9>

Vuorinen, R., Kasurinen, H., Kettunen, J., Kukkaneva, E. & Ruusuvirta-Uuksulainen, O. (2023). Ohjaustyön osaamiskuvausten selvitys ja yhteiskehittämismalli. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9843-1>

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 28, helmikuu 2024 | <https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro28>

Aktuellt om utbildningen för svenskspråkiga studiehandledare

Sedan 2019 kan de behörighetsgivande yrkesfärdigheterna för uppgifter inom elevhandledning och studiehandledning (60 sp) årligen avläggas som ett biämne inom en kandidat- och/eller magisterexamen vid Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier vid Åbo Akademi. Intresset för att avlägga behörigheten är stort och handledarkompetensen ses som ett värdefullt komplement till huvudämnet.

För att möta det behov som finns av de behörighetsgivande studierna på svenska bland också andra intresserade så kommer Åbo Akademi från och med våren 2024 att erbjuda studiehelheten som fristående studier. Tack vare en s.k. behovsprövad finansiering från Undervisnings- och kulturministeriet kan 15 studieplatser för fristående studerande erbjudas våren 2024 (med studiestart hösten 2024) och 15 till våren 2025 (med studiestart hösten 2025).

– Vi vet att ute på fältet finns det behov och intresse för att avlägga behörigheten och vår målsättning har hela tiden varit att kunna erbjuda fristående studieplatser. Tilläggsfinansieringen från UKM gör det möjligt att öka dessa platser från det som redan var planerat, säger Jessica Aspfors, utbildningsansvarig för studiehandledarutbildningen.

En fristående studerande avlägger studierna tillsammans med biämnestuderande vid fakulteten. Studierna (60 sp) kan avläggas på 1,5 läsår men antagna får studierätt för två läsår. Information om ansökan till de fristående studieplatserna hittas [här](#).

Text:

Kicki Häggblom, universitetslärare i pedagogik, Åbo Akademi
kicki.haggblom@abo.fi

Mer information (UKM):

[Utbildningen för finsk- och svenskspråkiga speciallärare och svenskspråkiga studiehandledare utökas vid universitetet](#)

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Pala pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 28, helmikuu 2024 | <https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro28>

ELOLIV-tapahtumassa kysyttiin mitä ohjaukselle kuuluu

Viidennessä maakuntien yhteisessä ELO-ryhmien etäkokoontumisessa torstaina 21.9.2023 kysyimme "Mitä kuuluu ohjaukselle?" ja tarkastelimme ohjauksen laadun ja määrän vaikutuksia. Tämän osittain kaksikielisen tapahtuman järjestivät ELO-ryhmien yhteyshenkilöt. Myös valtakunnallinen ELO-foorumi osallistui kokoontumiseen. Ilmoittautuneita oli 300 henkilöä.

Neljätuntinen tilaisuus jakaantui kahteen osaan. Aloitimme akvaariokeskustelulla, jossa ministeriöiden edustajat OKM:stä (Ulla-Jill Karlsson), STM:stä (Liisa Jokinen) ja TEMistä (Anna Toni) sekä asiantuntijat Milma Arola Jotpasta ja Jaana Kettunen Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitokselta tekivät välitilinpäätöstä ELO-strategian saavutuksista ja loivat näkymiä tulevaisuuteen. Alueiden näkökulmasta keskustelua reflektoivat Oulun kauppakamarin johtaja Mari Viirelä, Linnan kehitys Oy:n yritys- ja työelämämanageri Miia Raussi ja Åbo Akademin projektipäällikkö Satu Laitila. Tilaisuuden ensimmäinen osa päättyi katsaukseen valtakunnallisista ohjauksen hankkeista: miten ohjauksen laatua ja määrää on kehitetty ja mitattu ja mitä vaikutuksia tällä on alueille?

ELOLIV-tapahtuman toinen osa koostui ristiinpolystyöpajoista. Kukin osallistuja saattoi valita kaksi tarjolla olleista yhdeksästä työpajasta. Kaikkien työpajojen teemat kytkeytyivät ohjauksen määrään ja laatuun ja vetäjät tulivat eri puolelta Suomea. Tilaisuus päättyi loppukoontiin iltapäivästä.

Kokonaisuutena saimme ohjauksen määrän tarkasteluun vähemmän tarkkoja vastauksia kuin laadun kysymyksiin. Todettiin, että Suomessa on paljon onnistumisia ohjauksessa eri tasoilla yksittäisestä ohjaustilanteesta aina valtakunnallisen tarkastelun kautta kansainvälisiin onnistumisiin. Oli ilo huomata, että ohjauksella on elinvoiman ja hyvinvoinnin kannalta merkittävä rooli toimivassa palvelukokonaisuudessa kaikenikäisille kansalaisille.

Palautteissaan osallistujat antoivat tilaisuudella arvosanaksi keskimäärin 4,5 asteikolla yhdestä viiteen. Mikä tilaisuudessa oli parasta? Alla poimintoja osallistujien kommentteista:

- *Akvaariokeskustelun kommentoijat olivat erittäin hyvin valittuja. Toivat keskusteluun uusia näkökulmia*
- *Laaja-alainen edustus esim. ministeriöistä ja osallistujien asenne ELO-asioihin - on sydämen asia!*
- *Keskustelut pajoissa. Alusta hyvä valinta, pajojen esitysmateriaaleja ja -tallenteita kiva katsoa vielä tilaisuuden jälkeenkin.*
- *Odotin paljon ennakkotietojen perusteella, ja sain enemmän. Kiitos!*
- *Paja-osallistujat liittyivät aktiivisesti mukaan keskusteluun, oli tosi hyviä kysymyksiä ja kommentteja sekä yhteistä pohdintaa. Hyvin järjestetty tapahtuma!*
- *Kiitos, monipuolinen ja hyvin organisoitu sessio. Valitsemani työpajat olivat onnistuneita.*
- *Keskustelut muiden osallistujien kanssa olivat loistavia. Keskusteluille voisi olla enemmänkin paikkoja, jolloin tietoa saataisiin vaihdettua eri ammattilaisten kesken.*

Tapahtuman ohjelma ja muita aineistoja löytyvät [täältä](#).

Kirjoittaja:

Tuija Toivakainen, johtava asiantuntija, Etelä-Savon ELY-keskus
tuija.toivakainen@ely-keskus.fi

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaaja pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 28, helmikuu 2024 | <https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro28>

Väitös: Monimenetelmällinen tutkimus Ohjaamoista

Väitös: Monialaisen ohjauksen ja yhteistyön lähtökohdat sekä rakentuminen ohjauspalveluiden työmuodoksi: Monimenetelmällinen tutkimus Ohjaamoista

Monialaiseen yhteistyöhön perustuva ohjaus nähdään työmuotona, joka sujuvoittaa eri palveluiden asiakkaiden kokonaisvaltaisen avun saamista. Suomalaisten ohjauspalveluiden kentälle perustetut Ohjaamot ovat hakeneet ratkaisua nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn monialaisuudesta, mikä erottaa ne muista institutionaalisista ohjauspalveluista. Väitöstutkimuksessa tarkasteltiin monialaisen ohjauksen ja yhteistyön lähtökohtia sekä rakentumista ohjauksen työmuodoksi.

Monimenetelmällisen tutkimuksen aineisto kerättiin Ohjaamoiden työntekijöiltä kyselyllä (N=136 vastaajaa), havainnoimalla (N=110 havainnoitua tilannetta) ja haastatteluilla (N=6 haastateltavaa). Tutkimuksen teoreettisina viitekehyksinä olivat Engeströmin kehittävä työntutkimus ja toimintajärjestelmän malli sekä postmoderneihin ohjausteorioihin perustuva ohjauskäsitys.

Tutkimuksen perusteella monialainen ohjaus rakentuu toimivalle monialaiselle yhteistyölle, joka jäsenyi kolmeen osa-alueeseen: yhteistyötä edistävään vuorovaikutukseen, yhteistyön onnistuneeseen organisoitumiseen ja

työntekijää tukevaan työyhteisöön. Työyhteisön toiminnan tasolla monialaisuus ilmenee valmiutena ja osaamisena hyödyntää asiakastyössä monialaisia työmuotoja, kuten konsultaatiota, saattaen vaihtoa tai työpari- ja ryhmäohjausta. Työntekijöillä tulee olla ohjausosaamisen lisäksi monialaisen ohjauksen metaosaamista, mikä mahdollistaa laadukkaan ohjauksen toteutumisen riippumatta käytetystä työmuodosta ja mukana olevien työntekijöiden määrästä tai heidän ammatillisesta taustastaan, osaamisestaan ja työtavoistaan.

Tutkimus osoitti, että monialainen yhteistyö rakentuu ohjauksen työmuodoksi syklisenä prosessina. Tutkimuksen tuloksena syntyi monialaisen ohjauksen malli, joka tarjoaa tutkimusperustaisen jäsenyyksen ohjausalan toimijoille, kehittäjille ja opiskelijoille. Lisäksi malli soveltuu monialaisten ohjauspalveluiden suunnittelemisen, kehittämisen ja arvioinnin välineeksi.

Kirjoittaja:

Päivi Pukkila, lehtori, HAMK Ammatillinen opettajakorkeakoulu
paivi.pukkila@hamk.fi

Tietoa julkaisusta:

Pukkila, P. (2023). Monialaisen ohjauksen ja yhteistyön lähtökohdat sekä rakentuminen ohjauspalveluiden työmuodoksi: Monimenetelmällinen tutkimus Ohjaamoista. Väitöskirja, Jyväskylän yliopisto.

<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/91932>

[Edellinen](#) | [Palaa pääsivulle](#)

Ajankohtaista elinikäisestä ohjauksesta nro 28, helmikuu 2024 | <https://peda.net/hankkeet/elotori/ajankohtaiskatsaus/nro28>